

LESBRIEF

Deze lesbrief kan gebruikt worden vanaf groep 3 basisschool.
Inhoud onderwerpen afstemmen op leeftijd naar eigen inzicht.
lesduur: 45-60 min.

Kinderen in de gemeente Emmen doen mee aan een gedichtenwedstrijd over vrijheid. De beste gedichten zullen op 5 mei te zien en te horen zijn op het bevrijdingsfestival in Emmen. Van de mooiste gedichten wordt een boek gemaakt: Vrijheid, jij mag meedoen!

Voor vragen: cultuurcoach Henk Radersma:
h.radersma@emmen.nl of 06 15 15 89 89

!
Foto's van de
gedichten en tekeningen
uiterlijk 18 april 2025
opsturen naar:
cultuurcoach@emmen.nl

Benodigdheden:

- iets om mee te schrijven (pen, potlood, stift) of Ipad
- Papier om op te schrijven of Ipad
- Post-its

Eventueel aan het eind:

- Tekenpapier
- Tekenmateriaal (Krijtjes, potloden, stiften)

1. Warming-up (5 min)

Wat is vrijheid? Wat is het eerste dat in je opkomt?

Praat in tweetallen of drietallen met elkaar over het woord VRIJHEID. Ieder voor zich schrijft op een paar post-its waar zij of hij aan denkt. Steeds 1 woord per post-it. De kinderen hebben de vrijheid om 0 tot 10 post-its op te plakken op de 'vrijheidsmuur' op het (digi-)bord.

2. Introductie (2 min.)

Leerkracht: In Nederland vinden we dat je mag zijn en zeggen wie je bent en de dingen doen waar je voor kiest. Dat noemen we vrijheid. Vrijheid vinden we in Nederland voor iedereen superbelangrijk.

Maar vrijheid is niet altijd voor iedereen vanzelfsprekend. Er zijn ook plekken op de wereld waar je niet kunt zijn wie je bent. Je mag dan dingen niet omdat je er anders uitziet. Of omdat je een andere taal spreekt dan de meeste mensen. Omdat je je anders voelt. Of bijvoorbeeld omdat je een andere geloof of een andere mening hebt. Je kunt dan het gevoel hebben dat je 'gevangen zit': je kunt immers niet zijn wie je eigenlijk wil zijn.

Voorbeelden noemen, voor zover dat veilig is, van situaties die dichtbij de kinderen staan

Ook in Nederland is er een tijd geweest dat niet iedereen vrij was. Dat was in de Tweede Wereldoorlog. We vieren dit jaar dat het 80 jaar geleden is dat Nederland bevrijd werd.

Inspiratie

Hieronder enkele sites met gedichten over het thema vrijheid. Wees voorzichtig met gebruik van voorbeelden. Wel gebruiken? Benadruk dan dat gedichten ook heel anders en eigen kunnen zijn.

[Vrijheid gedichten - de mooiste vrijheids gedichten - Dichters.nl](#)
[ondergedoken als anne frank - handreiking - lesbrief 6 - bijlage.pdf](#)

3. Gesprek (10 min)

Gesprek met de groep over vrijheid.

Voorbeelden van vragen die gesteld kunnen worden:

- Wie weet een moment waarop je je NIET vrij voelde? Waar kwam dat door? Kon je daar iets aan veranderen?
- Kun je een moment of plek bedenken waar je je heel erg VRIJ voelt of voelde? Wil je daarover vertellen?
- Hoe is dat eigenlijk, je vrij voelen?
- Jullie kijken weleens naar het nieuws of Jeugdjournaal. Wie is er wel eens bang voor wat er nu allemaal in de wereld gebeurt/ dat we dan niet meer vrij zijn?
- Wat kunnen wij samen doen om te zorgen dat wij vrij zijn?

4. Post-its herschikken (3 min)

Nu jullie dit zo besproken hebben zijn er dan nog woorden die toegevoegd of weggehaald moeten worden van de 'muur van vrijheid'?

5. Verwerkingsfase; gedicht maken over vrijheid (25 min.)

Schrijf een gedicht over 'Vrijheid'. Laat de kinderen vrij hun gang gaan of gebruik de handleiding voor het schrijven van een gedicht op de laatste pagina. Je kunt deze uitprinten of als voorbeeld laten zien.

Belangrijke spelregels bij het schrijven van een gedicht:

- In een gedicht mag je in eigen woorden opschrijven wat je denkt, voelt, vindt
- Niets is fout
- Rijmen mag, maar hoeft zeker niet!
- Je werkt stil, hoogstens fluisteren

Tip: rustige muziek op de achtergrond

6. Afronding: (5 min.)

Hoe was het om een gedicht te schrijven? Wil iemand zijn gedicht voorlezen?

AANVULLENDE LES-SUGGESTIES

Beeldend

Ben je klaar met je gedicht? Misschien heb je een beeld in je hoofd hoe jouw vrijheid eruit ziet. Maak dan een tekening (i.v.m. verwerking voor bundel: A4 formaat).

Bewegmoment (5 min)

Laat de kinderen rustig door de klas wandelen. Wanneer de leraar een teken geef mogen zij een bewegingen maken, of dansen, of zingen, of lachen, of heel verdrietig zijn, of een heel boos gezicht trekken of..... precies wat jij nu het liefste doet.

Het kan zijn dat kinderen botsen/elkaar aanraken. Mocht dat in een groep onveilig aanvoelen dan kun je een gesprekje voeren, zoals: Jij voelde je je nu vrij, dus jij botste tegen haar aan, zodat zij bijna viel. Hoe zou dat voor haar voelen?

Leerkracht: Vrijheid is goed en fijn zolang je geen stukje afpeuzelt van de vrijheid van iemand anders.

Wie heeft dit gedicht gemaakt?

Naam: _____

Leeftijd: _____ Groep: _____

School _____

SCHRIJF JE EIGEN GEDICHT OVER VRIJHEID

1. Kiest 2 woorden van de post-its op de 'muur van vrijheid'.

Woord 1:

_____

Woord 2:

_____

2. Schrijf achter elk woord 1 ding over dat woord.

Wat kun je schrijven over het woord? Bijvoorbeeld:

- wat vind je van het woord
- wat voel je bij het woord
- welk geluid hoor je bij het woord
- welke kleur past bij het woord
- aan welk ander woord denk je bij dat woord?

Woord 1:

_____

Woord 2:

_____

3. Schrijf een gedicht met de woorden die je gekozen hebt en wat je erachter hebt geschreven.

4. Herschrijf je gedicht: kijk nog eens goed naar je gedicht: kan het misschien korter of mooier? Moet er nog iets bij of moet er nog iets veranderen?